

Відбір команди України
на Дванадцяту міжнародну олімпіаду з лінгвістики

Тур другий із трьох, 19 квітня 2014 р.

Максимальна оцінка за кожну з чотирьох задач — 25 балів

Час виконання роботи — 4,5 години

1. Три артикли

Задано іменники бретонської мови з означеним артиклем:

ar bleiz	— вовк
ar gador	— стілець
an daol	— стіл
ar faou	— бук
an tach	— цвях
ar voger	— стіна
ar rastell	— граблі
an nadoz	— голка
ar chistr	— сидр
ar folenn	— аркуш паперу
ar zebr	— зебра
ar jao	— кінь
_ dour	— вода
_ skrapet	— крадій
_ lez	— берег
_ prenestr	— вікно

Відомо, що всього форм означеного артикля у бретонській мові три.

Завдання. Визначте, які форми артикля мають стояти на місці прочерків, і поясніть свою відповідь. Детально обґрунтовувати відсутність відмінних від вашого варіантів відповіді не потрібно.

Примітка. Бретонська — одна з кельтських мов. Нею розмовляє понад 200 000 людей на північному заході Франції в області Бретань. У цій мові *ch* читається приблизно як українське *ш*, а *j* — як *ж*.

2. Фулайм

Нижче — кілька арабських слів та їхні переклади в переплутаному порядку:

'ашбāl, бунайй, кінн, 'акнāн, шубайл, нібр, 'арфāд, нубайр
гнізда, складик (приміщення), левенята, левенятко,
синок, гніздо, склад (приміщення), подарунки

Завдання 1. Які переклади відповідають яким арабським словам? Відповідь поясніть. Якщо ви вважаєте, що можливими є кілька варіантів відповіді, але один з них більш правдоподібний, наведіть аргументацію на його користь.

Завдання 2. Пояснивши, перекладіть українською мовою арабське слово «фулайм».

Примітка. Риска над голосною означає, що вона довга, а знак ' позначає енергійний початок вимови.

3. Аксолотль

Є відомими переклади з мови науатль дев'яти фраз:

① Nacatl itlacual in itzcuintli. Собака їсть м'ясо.	⑥ Ical in oquichtli ipan in tepetl. Будинок чоловіка — на вершині пагорба.
② Xocolatl notlacual. Я їм шоколад.	⑦ Quixcuera in itzcuintli in cihuatl. Собака дивує жінку.
③ Niquitta in itzcuintli. Я бачу собаку.	⑧ Nipantlalia ipan in milli. Я катаюся верхи на полі.
④ Quitta in itzcuintli in calli. Собака бачить будинок.	⑨ Nechitta notah. Мій батько бачить мене.
⑤ Nechixcuera in axolotl ipan in atl. Аксолотль ¹ у воді дивує мене.	

Завдання 1. Опишіть граматику наведених фраз мови науатль та складіть короткий словник. Зокрема, виходячи з написаного вами людина без жодних попередніх знань повинна зуміти самостійно перекласти всі дев'ять фраз.

Завдання 2. Коротко коментуючи, перекладіть такі три фрази:

① Axolotl tlacualli ipan nocal.	③ Батько мого батька бачить аксолотля.
② Itzcuintli nopan.	

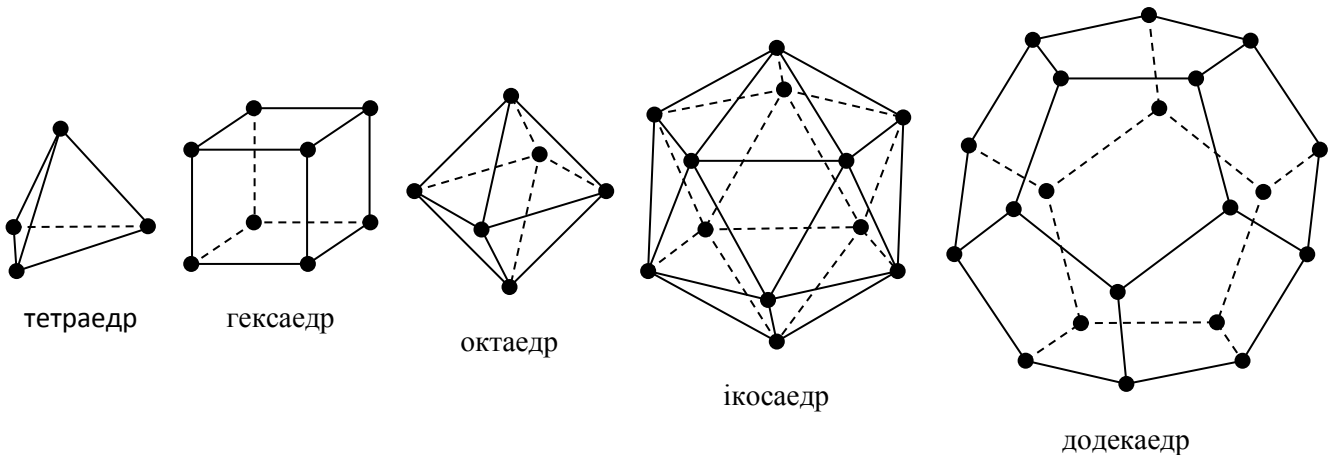
Примітка. Науатль — юто-ацтецька мова, якою розмовляє близько 1,5 мільйона людей переважно в центральній Мексиці. Це була мова Імперії ацтеків, що існувала в XV—XVI століттях.

---

¹ Аксолотль — земноводна тварина, що водиться у Мексиці.

4. Правильні многогранники

У стереометрії правильними многогранниками називають ті, що мають високий ступінь симетрії. Таких є всього п'ять: правильні тетраедр, гексаедр, октаедр, ікосаедр і додекаедр.

Ось означення цих п'яти тіл з в'єтнамського математичного словника (у переплутаному порядку):

- ① Bát diện đều là một hình khối ba chiều có tám mặt đều là tam giác đều, có mười hai cạnh bằng nhau, sáu đỉnh, bốn cạnh gặp nhau tại một đỉnh.
- ② Lục diện đều (khối lập phương) là một hình khối ba chiều có sáu mặt đều là tứ giác đều (hình vuông), có mười hai cạnh bằng nhau, tám đỉnh, ba cạnh gặp nhau tại một đỉnh.
- ③ Nhị thập diện đều là một hình khối ba chiều có hai mươi mặt đều là tam giác đều, có ba mươi cạnh bằng nhau, mười hai đỉnh, năm cạnh gặp nhau tại một đỉnh.
- ④ Thập nhị diện đều là một hình khối ba chiều có mười hai mặt đều là ngũ giác đều, có ba mươi cạnh bằng nhau, hai mươi đỉnh, ba cạnh gặp nhau tại một đỉnh.
- ⑤ Tứ diện đều là một hình khối ba chiều có bốn mặt đều là tam giác đều, có sáu cạnh bằng nhau, bốn đỉnh, ba cạnh gặp nhau tại một đỉnh.

Слова mười та mười đều мають одне й те саме значення. У решті ж випадків діакритичні (надрядкові, підрядкові та внутрішньорядкові) значки біля латинських літер впливають на зміст відповідних слів (наприклад, tám і tam — різні слова).

Завдання 1. Визначте, котрому з правильних многогранників відповідає кожне з означень. Поясніть хід своїх міркувань і обґрунтуйте те, чому не може існувати іншого правдоподібного варіанта відповіді.

Завдання 2. Перекладіть усі означення українською (зрозуміло, не дослівно, але якомога точніше). Де потрібно, коментуйте переклад.

Примітка. В'єтнамська — австроазійська мова; нею розмовляє близько 75 мільйонів людей.